

Er zijn veel bijzondere printtechnieken. Zowel traditioneel, denk aan de prachtige etsen van Rembrandt, als hedendaags, via de digitale route.

De meest voorkomende printtechnieken zijn:

Hoogdruk

De afbeelding wordt uit een drukvorm (zoals een stempel of linoleum) gesneden. De verhoogde gedeelten van de drukvorm worden met inkt ingesmeerd. Daarna wordt de afbeelding met de hand of drukpers afgedrukt op papier.

Diepdruk

In een drukplaat worden verdiepte uitsparingen gemaakt, die de afbeelding vormen. Wanneer de plaat wordt ingesmeerd met inkt, houden de uitsparingen de inkt vast. Vervolgens wordt de plaat met een mangel of zware roller op papier gedrukt.

Lithografie

De afbeelding wordt gemaakt op een zinken of stenen plaat. Gebaseerd op het principe dat vet water afstoot, worden gedeelten van de plaat ontvankelijk voor inkt terwijl andere delen op de print blanco blijven.

Zeefdruk

De print is opgebouwd uit verschillende lagen, die ontstaan door inkt door een stuk gaas te drukken. Deze methode gaat hand in hand met commerciële print processen, omdat de zeefdruktechniek op grote schaal kan worden ingezet.

Digitaal drukwerk

De afbeelding, gemaakt met computer software, wordt op hoge kwaliteit papier geprint met een duurzame stempel inkt.

Verklarende woordenlijst van printtechnieken en bijbehorende begrippen

Aquatint

Een methode waarbij egale vlakken op een ets ontstaan, doordat er hars of asfalt op de plaat wordt aangebracht voordat deze in het zuurbad wordt gelegd.

Proefdruk

De eerste, voorlopige afdrucken voordat de uiteindelijke print officieel gedrukt wordt.

Blinddruk

Een reliëf wordt zonder inkt gedrukt op een papier, zodat door de schaduwwerking op het papier de afbeelding ontstaat.

Carborundumdruk

Methode waarbij de afbeelding met carborundum en acryl op de plaat wordt gemaakt en vervolgens gedrukt. Hierdoor ontstaat een rijke, dichte grafiek.

Chine collé

Een tweede laag, dun papier wordt tijdens het drukken op de afbeelding geplaatst, waardoor er kleurgebieden en fijnere prints gemaakt kunnen worden.

Collagrafie

Een variant op de diepdruk, waarbij de drukplaat is opgebouwd uit diverse materialen, zoals stof of karton.

C-print

Een digitale- of fotoprint op papier van hoge kwaliteit

Droge naald

De afbeelding wordt direct op een metalen plaat gekrast, waardoor een braam ontstaat waartegen de inkt blijft hangen. Hierdoor ontstaat bij het afdrukken een wazige lijn.

Oplage

Het aantal drukken of prints dat van een afbeelding gemaakt wordt. Iedere print heeft een eigen nummer, vaak in potlood genoteerd op de voor- of achterkant van de print (bijv. 1/5).

Gravure

Een afbeelding die rechtstreeks op een plaat gemaakt wordt, voordat het in diepdruk wordt uitgevoerd.

Ets

Een diepdruktechniek waarbij er getekend wordt op een metalen plaat bedekt met een waslaag. Daarna wordt de tekening ingebeten in zuur en afgedrukt in diepdruk. Daar waar de was is weggekrast is een zwarte afdruk te zien.

Hand-colouring

Het met de hand inkleuren van een afbeelding, meestal een foto, nadat deze gedrukt is.

Inkjet

Een print waarbij een digitale afbeelding in inkt op papier wordt afgedrukt.

Letterdruk

Een hoogdruktechniek waarbij (loden) letters worden gebruikt, om zo een tekst te kunnen afdrukken.

Linosnede

Een methode waarbij gedeelten van een linoleum plaat worden weggegetst voordat het resterende gedeelte wordt ingesmeerd met inkt en in hoogdruk wordt afgedrukt.

Mezzotint

Een ruwe koperplaat wordt in zijn geheel met inkt bekleed en vervolgens op bepaalde plekken gepolijst. Op deze plekken pakt de inkt minder goed wat zorgt voor lichtere grijstonen.

Monoprint

Een druktechniek waarbij slechts één afdruk kan worden gemaakt.

Fotogravure

Een fotomechanisch proces waarbij lichtgevoelige gelatine op een plaat wordt gesmeerd en vervolgens belicht. Dit resulteert in een print met de details en de continue toon van een foto.

Fotopolymeer-ets

Een methode waarbij een afbeelding op een lichtgevoelige plaat wordt omgezet door middel van ultraviolet licht. De afbeelding wordt vervolgens geprint in diepdruk.

Reliëf ets

Een als het ware omgekeerde ets, waarbij de inkt op het oppervlakte wordt gesmeerd, in plaats van in de lijnen en groeven. Daarna wordt de afbeelding geprint in hoogdruk.

Vernis mou

De bovenkant van een warme metalen plaat wordt met een zacht vernis ingesmeerd. Daarop wordt een papier gelegd, waar direct op getekend wordt. Hierdoor ontstaat er een tekening in het vernis. Daarna wordt de ets uitgebeten in zuur en de afbeelding afgedrukt.

Suikeraquatint

Variatie van aquatint waarbij de inkt wordt vermengd met suiker en gom en aangebracht op een etsplaat. De plaat wordt vernist en ondergedompeld in water, waarna er lege gedeelten op de afbeelding ontstaan.

Houtsnede

De afbeelding wordt in een stuk hout gegutst. De lichte delen op de afbeelding worden in het hout verwijderd. Daarna wordt het hout met een roller van inkt voorzien en geprint in hoogdruk.

Houtgravure

De afbeelding wordt gesneden in een stuk hardhout, waardoor een gedetailleerde tekening mogelijk is. Houtgravures zijn over het algemeen klein en verfijnd.